

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. ŻURAWIA 4 skr. pt. 24 00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 28-37-04
ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41
TELEFON DYŻURNY: 21-34-34

BS/52/22/90

MIESZKAŃCY WARSZAWY O HANDLU ULICZNYM

Komunikat z badań

Warszawa, luty 1990 r.

W sondażu przeprowadzonym w dniu 24 lutego br. wśród mieszkańców Warszawy, badaliśmy między innymi tak kontrowersyjne opinie na temat handlu ulicznego.

Wyniki sondażu wskazują, że tylko dla 20% respondentów sprzedaż uliczna stanowi główne źródło zaopatrzenia w mięso. Jednocześnie aż 90% uważa, że ta forma handlu powinna być utrzymana, przy czym prawie 80% postuluje uregulowanie zasad jego prowadzenia, a ponad połowa (56%) traktuje tę formę sprzedaży tymczasowo².

Wśród ankietowanych opowiadających się za dopuszczeniem handlu ulicznego mięsem tylko 11,2% nie proponuje żadnych jego ograniczeń. Prawie połowa (48%) jest za zezwaniem na to w wydzielonych miejscach i pod kontrolą. Ponad 31% opowiada się za jednym z tych ograniczeń (w tym ponad 21% - za odpowiednią kontrolą sanitarną, 10% - za wydzielaniem stosownych miejsc).

Prawie co dziesiąty badany jest za całkowitym zakazem handlu ulicznego mięsem. Jednakże znaczna większość traktuje tę formę sprzedaży mięsa jako przejściową. Świadczy o tym fakt, że w kolejnym pytaniu (tab. 2) znacznie większa grupa, bo ponad 1/4, wybrała wariant radykalny, tj. jak najszybsze usunięcie go z ulic Warszawy. Dla ponad połowy (56%) ankietowanych powinno to być rozwiązanie przejściowe, tylko dopóki jest to konieczne. Jedynie 17% postuluje utrwalenie tej formy sprzedaży.

W przypadku handlu innymi artykułami również największe grupy respondentów są za jego tymczasowością: ponad 53%, gdy dotyczy to innych produktów spożywczych, a ponad 45% - artykułów przemysłowych. Większe grupy ankietowanych niż w przypadku handlu mięsem opowiadały się za rozwiązaniami skrajnymi: ponad 1/3 była za likwidacją ulicznej

¹ Sondaż zrealizowany w dniu 24 lutego 1990 roku na reprezentatywnej 499-osobowej próbie dorosłych mieszkańców Warszawy.

² Rozkłady opinii respondentów wraz ze zróżnicowaniami według cech społeczno-demograficznych zawierają tabele 1-3.

sprzedaży artykułów przemysłowych, nieco mniej, bo 23% - produktów spożywczych. Za pozostawieniem na stałe sprzedaży ulicznej artykułów spożywczych opowiedziało się 23%, a artykułów przemysłowych - 19%.

Uzupełnieniem zacytowanych opinii są wskazania respondentów na miejsca najczęściej dokonywanych zakupów. Nadal z reguły robi się je w sklepach handlu uspołecznionego. Dotyczy to przede wszystkim artykułów przemysłowych (70%), w mniejszym zakresie różnych produktów spożywczych (46%), a w najmniejszym mięsa (35%). Na bazarach i targowiskach mięso kupuje 28% badanych, natomiast 20% - przede wszystkim na ulicy, z samochodów. Tylko 11% kupuje je w sklepach prywatnych, jeszcze mniej (6%) - bezpośrednio u producentów, w tym w sklepach firmowych. Inne produkty spożywcze są kupowane na ulicy przez 25% respondentów, na bazarach - 24%, w sklepach prywatnych - 4% i tylko 1,2% od producentów i w sklepach firmowych. Respondenci nabywający artykuły przemysłowe głównie poza sklepami handlu uspołecznionego dzielą się następująco: u producentów i w sklepach firmowych - 10,2%, na bazarach - 8,4%, w sklepach prywatnych - 6%, na ulicy, z samochodów - 5%.

* * *

Reasumując, większość badanych warszawiaków uważa, że handel uliczny powinien być utrzymany, ale tylko na jakiś czas (*póki jest to konieczne*); dotyczy to zwłaszcza mięsa i innych produktów żywnościowych. Handel ten powinien odbywać się w wydzielonych miejscach i pod kontrolą sanitarną. Nieco mniejsza jest grupa respondentów, którzy gotowi są zaakceptować dalszą sprzedaż uliczną artykułów przemysłowych.

Tabela 1

w procentach

Charakterystyka badanych	Odpowiedzi na pytanie: <i>Gdyby to od Pana(i) zależało, to co Pan(i) osobiście postanowił(a)by w sprawie handlu ulicznego mięsem?</i>				
	dopuszczył(a)bym:				Całkowicie bym zabronił(a)
	bez żadnych ograniczeń	tylko w określonych, wy- dzielonych miej- scach	tylko pod od- powied- nią kon- trolą sa- nitarną	tylko w wy- dzielonych miejscach i pod od- powiednią kontrolą	
<u>Ogółem</u>	11,2	10,0	21,4	47,9	9,2
<u>Płeć</u>					
Mężczyźni	13,2	10,6	23,8	44,3	7,7
Kobiety	9,5	9,5	19,5	50,8	10,7
<u>Wiek</u>					
Do 24	10,9	17,2	9,4	53,1	9,4
25-34	15,6	7,4	20,5	48,4	8,2
35-49	8,3	7,6	16,4	49,3	7,6
50-64	10,3	12,0	23,1	41,3	12,8
65 i więcej lat	11,5	9,6	21,2	50,0	7,7
<u>Wykształcenie</u>					
Niepełne podstawowe i podstawowe	14,1	14,1	20,5	37,2	14,1
Zasadnicze zawodowe	15,8	8,8	19,3	47,4	8,8
Średnie	9,5	10,5	22,4	49,5	7,6
Wyższe	7,3	7,3	22,9	53,1	9,4
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>					
Inteligencja	8,5	8,5	21,1	56,3	5,6
Inni pracownicy umysłowi	11,2	12,2	28,6	38,8	8,2
Robotnicy wykwalifikowani	20,6	5,9	17,6	52,9	2,9
Robotnicy niewykwalifikowani	16,7	13,3	23,3	30,0	16,7
Pracujący na własny rachunek	10,0	3,3	30,0	43,3	13,3
Renciści i emeryci	9,8	9,8	17,4	50,0	13,0
Uczniowie i studenci	12,2	17,1	14,6	43,9	12,2
<u>Dzielnica Warszawy</u>					
Mokotów	12,1	17,8	17,8	36,4	15,9
Ochota	7,3	5,5	32,7	45,5	7,3
Praga Południe	9,1	2,6	13,0	68,8	6,5
Praga Północ	7,6	4,5	22,7	53,0	12,1
Śródmieście	20,4	7,4	22,2	44,4	5,6
Wola	9,7	11,1	22,2	52,8	4,2
Żoliborz	13,2	16,2	25,0	36,8	8,8

Tabela 2

w procentach

Charakterystyka badanych	Odpowiedzi na pytanie: <i>Czy wolał(a)by Pan(i), aby handel uliczny w Warszawie:</i>								
	zadomowił się na stałe			tylko czasowo, póki jest to konieczne			znikł jak najszybciej z ulic miasta		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c
<u>Ogółem</u>	16,8	22,6	19,0	56,1	53,5	45,5	26,5	22,8	34,5
<u>Płeć</u>									
Mężczyźni	24,3	29,1	24,3	49,8	47,0	42,6	25,1	22,6	31,9
Kobiety	10,3	17,2	14,5	61,8	59,5	48,1	27,5	22,9	36,6
<u>Wiek</u>									
Do 24	20,3	28,1	28,1	53,1	50,0	42,2	25,0	20,3	28,1
25-34	15,6	20,5	20,5	62,3	54,1	47,5	21,3	23,8	28,7
35-49	13,9	18,2	17,4	60,4	60,8	44,4	25,0	20,3	38,2
50-64	18,8	27,4	17,1	47,0	47,0	42,7	34,2	25,6	40,2
65 i więcej lat	19,2	23,1	13,5	53,8	51,9	53,8	26,9	25,0	32,7
<u>Wykształcenie</u>									
Niepełne podstawowe i podstawowe	21,8	26,9	24,4	52,6	48,7	43,6	24,4	23,1	30,8
Zasadnicze zawodowe	23,7	27,4	20,2	50,0	54,0	48,2	25,4	17,7	29,8
Średnie	12,9	20,5	18,1	61,0	56,7	45,2	25,7	21,9	35,7
Wyższe	13,5	18,8	15,6	55,2	50,0	43,8	31,3	31,3	40,6
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>									
Inteligencja	14,1	22,5	18,3	60,6	52,1	46,5	25,4	25,4	35,2
Inni pracownicy umysłowi	13,3	19,4	14,3	64,3	62,2	51,0	21,4	18,4	34,7
Robotnicy wykwalifikowani	35,3	35,3	32,4	44,1	47,1	47,1	20,6	17,6	20,6
Robotnicy niewykwalifikowani	26,4	26,7	30,0	43,3	46,7	33,3	30,0	26,7	36,7
Pracujący na własny rachunek	20,0	23,3	23,3	50,0	46,7	40,0	30,0	26,7	33,3
Renciści i emeryci	17,4	23,9	13,0	45,7	46,7	46,7	37,0	29,3	40,2
Uczniowie i studenci	19,5	26,8	31,7	51,2	48,8	39,0	26,8	22,0	26,8
<u>Dzielnica Warszawy</u>									
Mokotów	23,4	33,6	26,2	41,1	41,1	29,9	35,5	25,2	43,9
Ochota	27,3	23,6	27,3	58,2	54,5	45,5	10,9	16,4	18,2
Praga Południe	13,0	13,0	13,0	67,5	67,5	62,3	19,5	19,5	24,7
Praga Północ	15,2	27,7	22,7	66,7	55,4	40,9	18,2	16,9	36,4
Śródmieście	9,3	11,1	13,0	66,7	63,0	53,7	24,1	24,1	33,3
Wola	19,4	27,8	9,7	55,6	47,2	44,4	23,6	25,0	45,8
Żoliborz	7,4	14,7	19,1	47,1	54,4	50,0	45,6	30,9	30,9

a - mięsem; b - innymi produktami żywnościowymi; c - artykułami przemysłowymi

Tabela 3

Charakterystyka badanych	Odpowiedzi na pytanie: <i>Gdzie dokonuje Pan(i) większości zakupów?</i>												w procentach			
	w sklepach handlu uspołecznionego			w sklepach prywatnych			na bazarze, targowisku			bepośrednio u produ- centów (np. w sklepie firmowym)			na ulicy, z samochodu			
	mięsa	arty- kułów prze- życio- wych	arty- kułów prze- życio- wych	mięsa	arty- kułów prze- życio- wych	arty- kułów prze- życio- wych	mięsa	arty- kułów prze- życio- wych	arty- kułów prze- życio- wych	mięsa	arty- kułów prze- życio- wych	arty- kułów prze- życio- wych	mięsa	arty- kułów prze- życio- wych	arty- kułów prze- życio- wych	
Ogółem	35,3	46,1	69,5	10,6	3,8	5,8	28,3	23,8	8,4	5,6	1,2	10,2	20,0	24,8	5,0	
<u>Płeć</u>																
Mężczyźni	33,8	47,2	70,2	13,2	4,3	4,7	28,2	21,7	8,1	5,1	0,9	10,2	19,7	25,5	5,1	
Kobiety	37,0	45,0	69,1	8,4	3,4	6,5	28,6	26,0	8,8	5,7	1,5	10,3	20,2	24,0	5,0	
<u>Wiek</u>																
Do 24	40,6	48,4	70,3	6,3	6,3	9,4	14,1	21,9	9,4	7,8	0,0	6,3	31,3	23,4	4,7	
25-34	36,4	50,8	68,0	13,2	2,5	9,0	31,4	18,9	4,9	3,3	2,5	11,5	15,7	24,6	4,1	
35-49	32,6	46,5	72,2	11,1	4,9	3,5	32,6	26,4	7,6	6,9	0,7	10,4	16,7	21,5	5,6	
50-64	35,9	40,2	66,7	10,3	2,6	5,1	25,5	24,8	12,8	5,1	0,9	11,1	22,2	31,6	3,4	
65 i więcej lat	32,7	44,2	71,2	9,6	3,8	1,9	30,8	28,8	7,7	5,8	1,9	9,6	21,2	21,2	9,6	
<u>Wykształcenie</u>																
Niepełne podstawowe i podstawowe	33,3	43,6	67,9	5,1	3,8	6,4	25,6	23,1	11,5	5,1	0,0	5,1	30,8	28,2	7,7	
Zasadnicze zawodowe	35,1	43,0	64,0	8,8	4,4	9,6	29,8	23,7	7,9	5,3	0,9	11,4	21,1	28,1	5,3	
Średnie	34,3	49,5	71,4	10,5	2,9	5,7	30,5	24,3	8,1	7,6	1,4	10,0	17,1	21,9	4,8	
Wyższe	40,0	44,8	74,0	16,8	5,2	1,0	24,2	22,9	7,3	2,1	2,1	12,5	16,8	25,0	3,1	
<u>Grupa społeczno-zawodowa</u>																
Inteligencja	32,9	42,3	70,4	15,7	1,4	0,0	27,1	23,9	8,5	4,3	1,4	14,1	20,0	31,0	5,6	
Inni pracownicy umysłowi	34,7	45,9	75,5	13,3	3,1	2,0	29,6	19,4	10,2	4,1	1,0	7,1	18,4	30,6	5,1	
Robotnicy wykwalifikowani	29,4	50,0	70,6	5,9	5,9	2,9	32,4	11,8	2,9	8,8	2,9	14,7	23,5	29,4	8,8	
Robotnicy niewykwalifikowani	23,3	50,0	70,0	16,7	3,3	10,0	40,0	20,0	3,3	10,0	0,0	13,3	10,0	23,3	0,0	
Pracujący na własny rachunek	36,7	43,3	43,3	10,0	6,7	20,0	33,3	36,7	13,3	6,7	0,0	13,3	13,3	13,3	6,7	
Renciści i emeryci	34,8	45,7	70,7	8,7	2,2	3,3	27,2	28,3	12,0	7,6	1,1	8,7	21,7	22,8	5,4	
Uczniowie i studenci	46,3	51,2	73,2	9,8	9,8	14,6	9,8	17,1	4,9	9,8	0,0	4,9	24,4	22,0	2,4	
<u>Dzielnica Warszawy</u>																
Mokotów	36,4	40,2	80,4	9,3	0,9	9,3	28,0	23,4	6,5	6,5	2,8	0,9	19,6	32,7	2,8	
Ochota	40,0	63,6	80,0	7,3	3,6	5,5	29,1	18,2	5,5	10,9	0,0	3,6	12,7	12,7	1,8	
Praga Południe	16,9	35,1	36,4	7,8	2,6	1,3	29,9	19,5	5,2	2,6	2,6	41,6	42,9	40,3	14,3	
Praga Północ	33,3	40,9	74,2	7,6	6,1	0,0	27,3	30,3	9,1	1,5	0,0	10,6	30,3	22,7	6,1	
Śródmieście	54,7	72,2	85,2	9,4	7,4	1,9	28,3	5,6	3,7	3,8	0,0	5,6	3,8	14,8	0,0	
Wola	41,7	41,7	73,6	12,5	5,6	9,7	19,4	30,6	5,6	9,7	1,4	8,3	16,7	20,8	2,8	
Żoliborz	30,9	42,6	60,3	20,6	2,9	10,3	36,8	35,3	23,5	4,4	0,0	0,0	7,4	19,1	5,9	